

RPG-76

Granatnik RPG-76 „Komar”

Historia konstrukcji

W 1971 roku w Wojskowym Instytucie Technicznym Uzbrojenia rozpoczęto program o kryptonimie „Argon”. Jego celem było opracowanie granatnika przeciwpancernego z jednorazową wyrzutnią, który mógłby uzupełnić granatniki RPG-7. Badano dwie wersje granatnika: bezodrzutową i raketową. Do dalszych prac wybrano wersję raketową (powodem była możliwość wykorzystania wcześniejszych prac nad granatem nasadkowym z pomocniczym napędem raketowym PGN-60). Na tym etapie projektowania w pracach, obok zespołu polskiego (Z. Zaborowski, K. Kowalewski, T. Witczak, Z. Kapustka, A. Perełkowicz, K. Laskowski, Z. Kupidura), uczestniczył zespół z bułgarskiego Wojskowego Instytutu Naukowo-Badawczego w Sofii. Zadaniem Bułgarów było opracowanie silnika raketowego i wyrzutni. Pierwsza prezentacja nowej broni miała miejsce w 1973 roku na III Centralnej Wojskowej Wystawie Wynalazczości i Racjonalizatorstwa. Broń oznaczono wtedy jako „Kumulacyjny granat przeciwpancerny z wyrzutnią jednorazowego użytku RPG-73”. Badania zakończono w 1976 roku i wówczas granatnik otrzymał nazwę RPG-76 Komar. W 1980 roku powstała seria

prototypowa granatników. W następnych latach doszło do załamania się współpracy z Bułgarami – prace nad granatnikiem dokończono samodzielnie. Został on wprowadzony do uzbrojenia dopiero w 1985 roku jako „RPG-76 Komar”. Produkowany był w Zakładach Sprzętu Precyzyjnego w Niewiadowie. W latach 1983–1995 wyprodukowano ich dla Wojska Polskiego ponad 100 000 sztuk.

Wkrótce po zakończeniu produkcji, w drugiej połowie lat 90. granatniki zostały wycofane z uzbrojenia i zmagazynowane z uwagi zwiększenie wymagań w zakresie bezpieczeństwa i brak samolikwidatora. W ramach pilnej potrzeby trafiły jednak na wyposażenie Polskich Kontyngentów Wojskowych w Iraku oraz w Afganistanie, gdzie były używane jako broń wsparcia. Zaletą okazała się możliwość odpalania z wnętrza pojazdu. W latach 2009–11 opracowano nowy zapalnik z samolikwidatorem, lecz wojsko zrezygnowało z modernizacji posiadanych granatników. W styczniu 2018 roku Agencja Mienia Wojskowego zaoferowała na sprzedaż 24 589 granatników RPG-76 wyprodukowanych w latach 1985–1990. Biorąc pod uwagę, że pochodziły one z ostatnich lat produkcji tej broni, były to prawdopodobnie ostatnie RPG-76 posiadane przez Wojsko Polskie.

Opis konstrukcji

Granatnik przeciwpancerny Komar składa się z aluminiowej wyrzutni o masie 0,32 kg w postaci gładkoprzewodowej cienkościennej rury o kalibrze 40 mm, będącej jednocześnie zasobnikiem transportowym pocisku i nadkalibrowego pocisku rakietowego o kal. 68 mm wyposażonego w zapalnik denny DCR. Do wyrzutni mocowane są przyrządy celownicze (celownik z trzema szczyrbami odpowiadającymi odległościom 50, 150, 250 m), mechanizm spustowo-odpalający, rurowa kolba składana oraz pas transportowy. W położeniu marszowym broń ma złożoną kolbę i celownik mechaniczny, a pocisk znajdujący się w wyrzutni jest zaryglowany zatrzaskiem sprężynowym. Rozłożenie kolby powoduje odryglowanie pocisku i napięcie sprężyny mechanizmu spustowego. Po naciśnięciu spustu następuje uruchomienie silnika rakietowego pocisku (dysze są odchyłone o 40 stopni, co chroni strzelca przed poparzeniem). Pocisk o masie 1,78 kg składa się z głowicy kumulacyjnej o kalibrze 68 mm elaborowanej heksogenem, silnika rakietowego, stabilizatora i bezwładnościowego zapalnika o działaniu natychmiastowym.

Drzonów – Lubuskie Muzeum Wojskowe

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

Państwo: Polska

Producent: Zakłady Sprzętu Precyzyjnego w Niewiadowie

Rodzaj broni: ręczny granatnik przeciwpancerny

Obsługa: jeden żołnierz

Produkcja seryjna: lata 1983-1995

Wyprodukowano: około 100 tysięcy egzemplarzy

Kaliber broni: lufa – 40 mm / granat – 68 mm

Wymiary konstrukcji; długość: 810 mm niezaładowany, 1200 mm w położeniu bojowym

Masa broni: ok. 0,32 kg niezaładowany, 2,1 kg załadowany

Prędkość początkowa wystrzelonego pocisku: 145 m/s

Zasięg skuteczny: do 150 m do celów ruchomych, 200 m do celów nieruchomych

Przebijalność pancerza: do 300 mm

Zdjęcia – Dawid Kalka

Bibliografia

1. Jacek Szymański, Ryszard Woźniak. *Ręczne granatniki przeciwpancerne cz.III*. „Nowa Technika Wojskowa”. 1996. Nr. 1